

OMHOOG

Wijzer in geloof en leven

Jaargang 67

10

Weekblad voor kerk en samenleving

12 maart 2023

Slavernijverleden

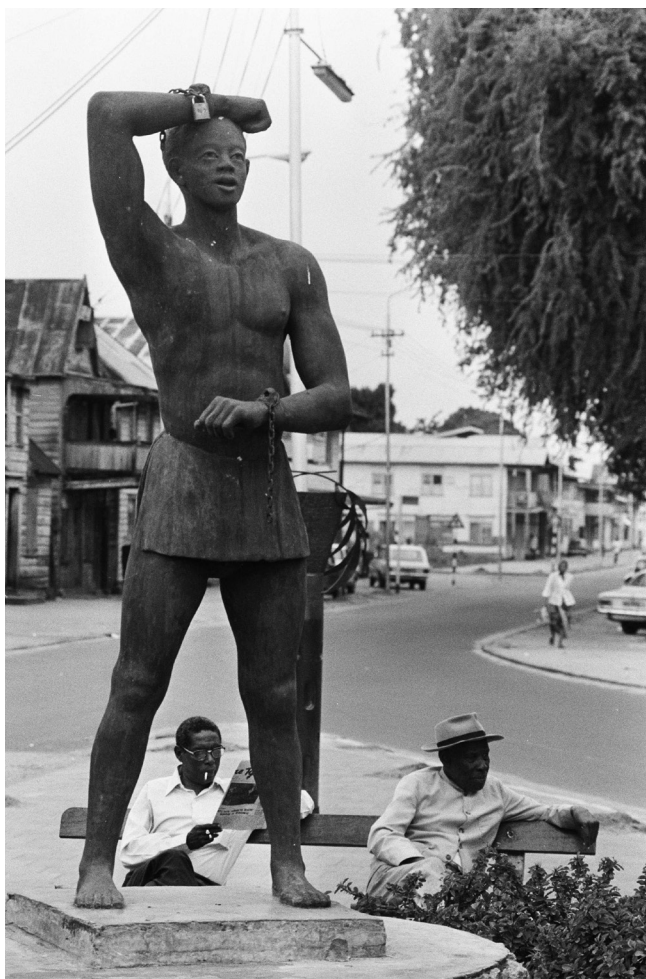
Erkenning, excuses en herstel door christelijke kerken

Het Comite Christelijke Kerken (CCK) ontving de Nationale Reparatie Commissie Suriname onder leiding van Armand Zunder voor een gesprek. In dat gesprek zette de heer Zunder uiteen hoe de slavernij tot stand is gekomen en onder welke condities zij kon voortbestaan. Hij drong aan bij de CCK-lidkerken om op 1 juli aanstaande te komen tot erkenning van de rol van kerken in dat slavernijverleden, aanbieden van excuses en een aanzet geven tot herstel. Rechtvaardiging van de slavernij

De heer Zunder zei dat de koloniale machten ervan uitgingen dat slavernij juridisch verantwoord was. In de oudheid konden krijgsgevangenen in ruil voor de doodstraf tot slaaf gemaakt worden. Verder leefde de opvatting van Europese blanke superioriteit boven andere volken. Een derde reden tot rechtvaardiging werd gevonden in de Bijbel in het boek Genesis 9, 19-27 waarin Afrikanen werden gezien als afstammelingen van Cham. Een vierde reden was dat de Europeanen het systeem 'Chattel Slavery' noemden, dat wil zeggen dat de Afrikanen niet als mensen werden beschouwd maar als vee dat vrij verhandeld kon worden en daarom ook gebrandmerkt kon worden. In Zuid-Amerika en het Caribisch gebied hebben de inheemsen hetzelfde lot ondergaan.

De heer Zunder drong bij de kerken erop aan om een proces in te zetten waarbij alle gelovigen betrokken zijn. Hij verduidelijkt daarbij dat de huidige leiding van de christelijke kerken geen schuld draagt voor de slavernij in de zeventiende, achttiende en negentiende eeuw, maar de erkenning, excuses en het herstel hebben wel betrekking op de voorlopers van de christelijke kerken in voornoemde periode. Bij de erkenning hoort nader onderzoek te worden verricht teneinde zaken die verkeerd zijn gegaan in de periode van de slavernij te identificeren. In dit onderzoekskader kan onder meer worden gedacht aan: de inheemsen die van hun vrijheid werden beroofd en tot slaaf zijn gemaakt, de Afrikanen die zijn gekocht en tot slaaf zijn gemaakt en de discriminatie tegen homoseksuelen.

In dit proces van bewustwording over het slavernijverleden moet het volgens heer Zunder voor de christelijke gelovigen duidelijk worden waarom er excuses worden aangeboden voor het slavernijverleden. De gelovigen moeten weten wat de eventuele doorwerking van het slavernijverleden is waaraan nog moet worden gewerkt.

Excuses

Er zijn tal van vragen die nog beantwoord moeten worden voor tot het aanbieden van excuses kan worden overgegaan. Deze vragen zijn: wat moet de tekst zijn van de excuses die worden aangeboden? Aan wie moeten de excuses worden aangeboden? Wie zullen de excuses, aan wie aanbieden? Waar zullen de excuses worden aangeboden? Wanneer moeten de excuses worden aangeboden? Hoe moeten de excuses worden aanvaard? Welke binnen- en buitenlandse gasten moeten voor de aanbidding van de excuses worden uitgenodigd?

Herstelprogramma

Het programma voor herstel is afhankelijk van de mate waarin christelijke kerken betrokken zijn bij de slavernij. Nagegaan moet worden welke christelijke kerken eigenaar van één of meerdere plantages waren. Welke werkzaamheden verrichtten de totslaafgemaakten? Welke exporten zijn van deze plantages naar welke afnemers in Nederland verzonden? Hoe zijn de totslaafgemaakten door de christelijke kerk behandeld? Welke bedragen hebben de christelijke kerken aan compensatiegelden in 1863 van de toenmalige Nederlandse regering ontvangen?

De heer Zunder stelde voor dat de kerken een programma voor herstel richten op duurzaam

OMHOOG

Opgericht 01 januari 1956

Uitgever: RK Bisdom Paramaribo
Dienst Media & Communicatie

BEDEVAART
NAAR
BATAVIA

Zaterdag 25 maart 2023

Info / opgave / betaling
Tot uiterlijk vrijdag 17 maart 2023
Secretariaat St. Petrus en Paulusparochie
(t.o. de Kathedrale Basiliek)
Tel. nr. 472521 / 420223
Ma. t/m vr. 9.00 – 12.00 u.
e-mail: info@bataviasuriname.com

onderwijs en sociale projecten. Verder projecten in verband met het behoud van culturele zaken zoals: zang, dans, gebruiken, normen en waarden en niet te vergeten het behoud van talen van de inheemse en tribale volkeren. Ook kan gedacht worden aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap onder jongeren en vrouwen in het kader van zelfredzaamheid. Verder zouden de christelijke kerken gebouwen en plantagegronden ter beschikking kunnen stellen voor agrarische ontwikkeling en verwerking van agrarische producten en toeristische dienstverlening.

Reactie CCK

Het Comite Christelijke Kerken erkent het belang van het de verwerking van het slavernijverleden maar vindt de periode tot 1 juli dit jaar te kort om daar een gedegen studie voor uit te voeren en alle gelovigen daarin te betrekken. In elk geval doen enkele kerken binnen het CCK mee aan een symposium van de Wereldraad van Kerken in Nederland. Er zijn voorbereidingen gaande voor het symposium in Utrecht op 1 juni dat deels via internet te volgen zal zijn. Het CCK moet zich nader beraden over deze kwestie.

Mededelingen Bisdom

*Op 6 maart jl. heeft de manager van het Pastoraal Centrum een bijeenkomst bijgewoond op uitnodiging van de minister van Binnenlandse Zaken, dhr. Bronto Somohardjo. Op de meeting hebben zowel de minister van Binnenlandse Zaken als de minister van Sociale Zaken de verschillende religieuze leiders toegesproken over de structurele aanpak van de regering betreffende sociale ondersteuning naar de samenleving toe. Hierbij werd de nadruk gelegd op de rol van religieuze organisaties om behoeftige gezinnen te identificeren binnen hun geloofsgemeenschap, die in aanmerking kunnen komen voor de

koopkrachtversterking van SRD 1.800,= en daarnaast voedselpakketten. Benadrukt werd dat elk behoeftig gezin, dat minder dan SRD 6.000,= verdient, zich mag registreren. Echter is het niet vanzelfsprekend dat alle gezinnen in aanmerking zullen komen voor een voedselpakket.

* Op 6 maart jl. was de manager ook aanwezig bij de Surinaamse Bijbelgenootschap in verband met het vertaalproject van de deuterocanonieke boeken. Dhr. Lucien Donk heeft aan het vertaalteam verdere instructies gegeven om het vertaalprogramma Paratekst beter te beheersen.

Lof ter ere van Zalige Petrus Vonders met aanbidding van het Heilig Sacrament

Donderdag 30 maart 2023
Kathedrale Basiliek
Aanvang 18.00 u.
U bent van harte welkom

Wilt u graag Omhoog elke week blijven ontvangen?

Help ons en doneer!

Uw bijdrage kunt u storten op rek.nr. 10.35.169 t.n.v. R.K. Bisdom met vermelding: DONATIE OMHOOG

Onze hartelijke dank aan degenen die reeds bijdragen.

Elke bijdrage is van harte welkom!

OMHOOG
Wijzer in geloof en leven

YOUTH OF CHRIST BAND
Presents
Y.O.C Sportdag
@Mgr. aloysius zichem sportcomplex

I.v.m ons 5 jarig bestaan

Datum: Zaterdag 15 april 2023
Inloop: 09:00u-09:45U
Tijd: 10:00u - 17:00U

Inschrijven: 3 febr. - 31 maart

Takken van sport:

- Voetbal
- Slagbal
- Estafette

Registratie per parochie:
2 begeleiders
15 deelnemers

+597 829-8554/
+597 872-5522

VASTENACTIE 2023

Een kerk voor Koina

Langs de Afobakaweg in het district Brokopondo ligt het dorp Koina.

Al zeker 10 tot 15 jaren komen de katholieke gelovigen die langs de Afobakaweg wonen daar samen om in de gemeenschapszaal ter plekke vieringen te houden. In deze gemeenschapszaal komen diverse groepen samen voor allerlei activiteiten. De gelovigen hebben daarom graag een eigen plek waar zij samen kunnen komen voor de eredienst. Een plek die gewijd is, een sacrale plek, een eigen kerk. Pater Kenneth Vigelandzoon is de pastoor van dit gebied en samen met de gemeenschap hebben zij het inmiddels zo ver gekregen dat hen een plek is toegewezen waar de kerk kan worden gebouwd.

Doe mee met de Vastenactie en steun de geloofsgemeenschap van Koina in het bouwen van hun eigen kerk! Op de enveloppe vindt U instructies voor het doneren.

Pastoraal Centrum
R.K. Bisdom Paramaribo - Suriname

Eéndaagse retraite in de Vastentijd

‘In de tuin van Getsemane’

Retraitedagen: zaterdag 4, 11 en 18 maart 2023
Tijd: 09.00 – 16.00 uur
Bijdrage: SRD 100,=

Retraiteleider: Gerda Alvares-Misidjang
Plaats: Asewa Otono, Prinsessestraat 46

Registreren:
Pastoraal Centrum - Tel/Whatsapp: 898-8993
Email: pastoraalcentrum@bisdomparamaribo.org

“Kom en wandel met Jezus in de Tuin van Getsemane”
You will be blessed!

Bijbel en Rozenkrans meenemen
Eigen consumptie meenemen a.u.b.

BRAZIL Tour 2023
October 17th - 31st

Come with your family to enjoy the beauty and wonders of Santa Catarina - South Brazil

Highlights:
Balneário Camboriú, Blumenau, Nova Trento, Brusque & Florianópolis

Tour Package includes:
-Retour tickets
-Hotels + Breakfast
-Transport
-Tours
-Tour guide

Not included:
-Lunch & Dinner
-Excluded tours
-Personal expenses
-Travel insurance

Reservations & info: Marilyn 8571350

Thema: ‘God, wees mij zondaar, genadig.’
Lucas 18:13

Gebedswake
‘24 uur voor de Heer’

17 - 18 maart 2023
KATHEDRALE BASILIEK

Opening op 17 maart en sluiting op 18 maart met eucharistieviering om 12.00 uur ‘s middags

Aanbidding
Bezinning
Biecht
Gebed

LIVE STREAMING: R.K.BISDOM FACEBOOK PAGINA EN YOU TUBE

Rondom het altaar
Een expositie over het liturgisch vaatwerk: de prachtige voorwerpen die worden gebruikt tijdens de eredienst in de kerk
VERLENGD TOT 9 APRIL 2023

Bisschopshuis / Kerkelijk Museum, Henck Arronstraat 12
Dinsdag t/m vrijdag van 9 - 12 u. en zondag van 10 - 12 u.
Voor groepen (ook buiten openingstijden), bel/app: 8664623
Toegang: vrijwillige bijdrage / www.rondomhetaltaar.com

Commentaar op de Lezingen van de 3e zondag van de Veertigdagentijd (Jaar A)

Achtergrond van de eerste lezing (Exodus 17: 3-7)

Heel de liturgie van deze zondag is opgebouwd rondom de symboliek van water, vooral het water van het doopsel, dat met Pasen gevierd en hernieuwd zal worden. In de eerste lezing mediteren we over het water uit de rots. In dit water komen we de vergevende goedheid van God tegen, die in het water van de doop ook ons rein wast en eeuwig leven geeft. Het water uit de rots spreekt ook over de kracht van de Geest, die onze diepere dorst zal lessen wanneer wij groeien in geloof en vertrouwen op God, zoals ook de Israëlieten nog moesten groeien in geloof en vertrouwen. Daartoe geeft God ons jaarlijks de bezinningstijd van de veertigdagentijd.

Eerste lezing: Exodus 17: 3-7

In die dagen, leden de Israëlieten tijdens de woestijntocht hevige dorst. Zij bleven tegen Mozes morren en zeiden: "Waarom hebt gij ons weggevoerd uit Egypte als wij toch met kinderen en vee van dorst moeten sterven?" Mozes klaagde zijn nood bij de Heer: "Wat moet ik toch aan met dit volk? Ze staan op het punt mij te stenigen". De Heer gaf Mozes ten antwoord: "Ga met enkelen van Israëls oudsten voor het volk uit, neem in uw hand de staf waarmee ge de Nijl geslagen hebt en begeef u op weg. Ik zal ginds, voor uw ogen, op een rots staan, op de Horeb. Sla op die rots: er zal water uitstromen zodat de mensen kunnen drinken". Mozes deed dat in het bijzijn van Israëls oudsten. Hij noemde de plaats Massa en Meriba vanwege de verwijten der Israëlieten en omdat zij de Heer hadden uitgedaagd door zich af te vragen: Is de Heer nu bij ons of niet?

Tussenzang: Psalm 95

Refrein: LUISTERT DAN HEDEN NAAR GODS STEM; WEEST NIET HALSSTARRIG.

1. Komt, laat ons de Heer met gejubel begroeten, juichen wij toe de Rots van ons heil.
Laat ons verschijnen voor Hem met een lofzang, Hem met liederen eren.

2. Komt laat ons aanbeddend ter aarde vallen, neerknielen voor Hem die ons schiep.
Hij is onze God en wij Zijn volk,
Hij is de Herder en wij Zijn kudde.

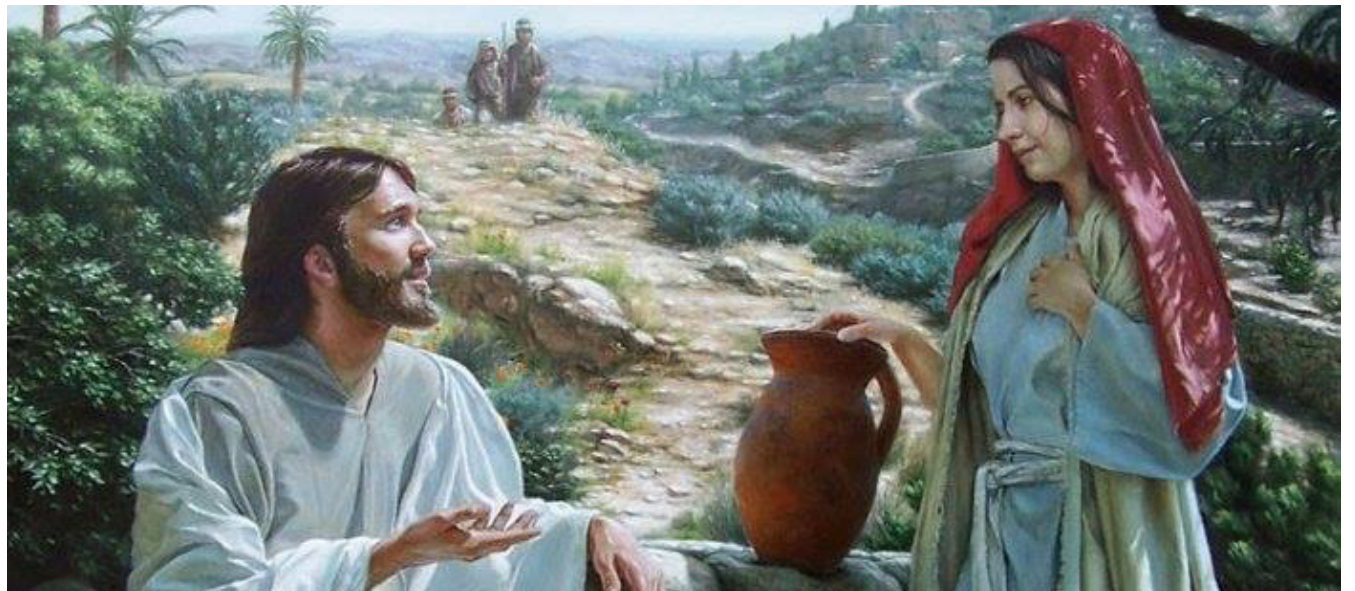
3. Luistert heden dan naar Zijn stem, weest niet halsstarrig als eens in Meriba waar Uw vaders Mij wilden tarten
ofschoon zij Mijn daden hadden gezien.

Achtergrond van de tweede lezing (Romeinen 5: 1-2. 5-8)

Wanneer het water van het doopsel ons Gods eigen leven schenkt, worden wij gedoopt "in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest". In deze tekst uit de brief aan de Romeinen, leert Paulus ons over de barmhartigheid van de Vader, die ons verlost door Zijn Zoon en die ons de Heilige Geest bij het doopsel heeft geschonken, en die ons steeds weer de Geest schenkt om te kunnen leven in vrede met God en in solidariteit en goedheid met onze naasten.

Tweede lezing: Romeinen 5: 1-2. 5-8

Broeders en zusters, gerechtvaardigd door het geloof, leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer. Hij is het, die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten tot die genade waarin wij staan; door Hem ook mogen wij ons beroemen op onze hoop op de heerlijkheid Gods. En die hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods

liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons werd geschonken. Christus is immers voor goddelozen gestorven op de gestelde tijd, toen wij zelf nog geheel hulpeloos waren. Men zal niet licht iemand vinden die zijn leven geeft voor een rechtvaardige, al zou misschien iemand in een bepaald geval dit van zich kunnen verkrijgen. God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor, dat Christus voor ons is gestorven, toen wij nog zondaars waren.

Achtergrond van de evangelielezing: (Johannes 4: 5-42)

In dit liturgisch jaar A mediteren we deze zondag en de komende twee zondagen over de grote doopevangelielezingen van het vierde, negende en elfde hoofdstuk van Johannes. Deze zondag staat centraal het symbool van het water. In de ontmoeting met de Samaritaanse vrouw richt Jezus zich op de symboliek van het levend water, waarmee Hij verwijst naar de kracht en de wijsheid van de Heilige Geest, die Hij ons schenkt wanneer Hij ons doopt met water en Geest. Het levend water van de Geest zal heel ons leven ons leiden, troosten, ons vormen en inzicht schenken, en zo als een waterbron diep in ons binnenste opborrelen en ons als gedoopte leerlingen van Christus vergezellen in dit leven.

Evangelie: Johannes 4: 5-42

In die tijd kwam Jezus in een stad van Samaria, Sichar genaamd, dichtbij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef had gegeven. Daar bevond zich de bron van Jakob en vermoeid van de tocht ging Jezus zo maar bij deze bron zitten. Het was rond het middaguur. Toen een vrouw uit Samaria water kwam putten zei Jezus tot haar: "Geef Mij te drinken". De leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om levensmiddelen te kopen. De Samaritaanse zei tot Hem: "Hoe kunt Gij als Jood nu te drinken vragen aan mij, een Samaritaanse?" - Joden namelijk onderhouden geen betrekkingen met de Samaritanen. Jezus gaf ten antwoord: "Als ge enig begrip hadt van de gave Gods en als ge wist wie het is, die u zegt: Geef Mij te drinken, zoudt ge het aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven". Daarop zei de vrouw tot Hem: "Heer, Ge hebt niet eens een emmer en de put is diep: waar haalt Ge dan dat levende water vandaan? Zijt Ge soms groter dan onze vader Jakob die ons de put gaf en er met zijn zonen en zijn vee uit dronk?" Jezus antwoordde haar: "Iedereen die van dit water drinkt, krijgt weer dorst, maar wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer; integendeel, het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven". Hierop zei de vrouw tot Hem: "Heer, geef mij van dat water, zodat ik geen dorst meer krijg en hier niet meer

moet komen om te putten". Jezus zei haar: "Ga uw man roepen en kom dan hier terug". "Ik heb geen man", antwoordde de vrouw. Jezus zei haar: "Dat zegt ge terecht: ik heb geen man; want vijf mannen hebt ge gehad, en die ge nu hebt is uw man niet. "Wat dit betreft, hebt ge de waarheid gesproken. " Heer, - zei de vrouw - ik zie dat Gij een profeet zijt. Onze vaders aanbaden op die berg daar, en gij, Joden, zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men aanbidden moet". "Geloof Mij, vrouw, - zei Jezus haar, er komt een uur dat gij noch op die berg noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. Gij aanbidt wat gij niet kent; wij aanbidden wat wij kennen, omdat het heil uit de Joden komt. "Maar er zal een uur komen, ja het is er al, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid. "De Vader toch zoekt mensen die Hem zo aanbidden. "God is geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem in geest en waarheid aanbidden". De vrouw zei Hem: "Ik weet dat de Messias - dat wil zeggen: de Gezalfde komt, en wanneer Die komt zal Hij ons alles verkondigen". Jezus zei tot haar: "Dat ben Ik, die met u spreek". Juist op dat ogenblik kwamen zijn leerlingen terug en zij stonden verwonderd dat Hij in gesprek was met een vrouw. Geen van hen echter vroeg: "Wat wilt Ge van haar?" of "Waarom praat Gij met haar?" De vrouw liet haar waterkruik in de steek, liep naar de stad terug en zei tot de mensen: "Komt eens kijken naar een man, die mij alles heeft verteld wat ik gedaan heb! "Zou Hij soms de Messias zijn?" Toen verlieten zij de stad om naar Hem toe te gaan. Ondertussen drongen de leerlingen bij Hem aan met de woorden: "Eet toch iets, Rabbi". Maar Hij zei hun: "Ik heb een spijs te eten die gij niet kent". De leerlingen zeiden tot elkaar: "Zou iemand Hem soms te eten gebracht hebben?" Daarop zei Jezus hun: "Mijn spijs is, de wil te doen van Hem die Mij gezonden heeft en zijn werk te volbrengen. Zegt gij niet: Nog vier maanden en dan komt de oogst? Wel nu, Ik zeg u: slaat uw ogen op en kijkt naar de velden; ze staan wit, rijp voor de oogst. Reeds krijgt de maaier zijn loon en verzamelt vrucht tot eeuwig leven, zodat zaaier en maaier zich samen verheugen. Zo is het gezegde waar: de een zaait, de ander maait. Ik stuurde u uit om te maaien waarvoor gij niet hebt gezwoegd; anderen hebben gezwoegd en gij plukt van hun zwoegen de vruchten. Vele Samaritanen uit de stad geloofden in Hem om het woord van de vrouw die getuigde: "Hij heeft mij alles verteld wat ik gedaan heb". Toen dus de Samaritanen bij Hem gekomen waren, verzochten zij Hem bij hen te blijven. Hij bleef er dan ook twee dagen en door zijn woord kwamen er nog veel meer tot het geloof. Tot de vrouw zeiden ze: "Niet langer geloven wij om wat gij gezegd hebt, want wij hebben Hem zelf gehoord en wij weten, dat Deze werkelijk de redder van de wereld is".

Vervolg op pagina 4

Commentaar op de Lezingen van de 3e zondag van de Veertigdagentijd (Jaar A)

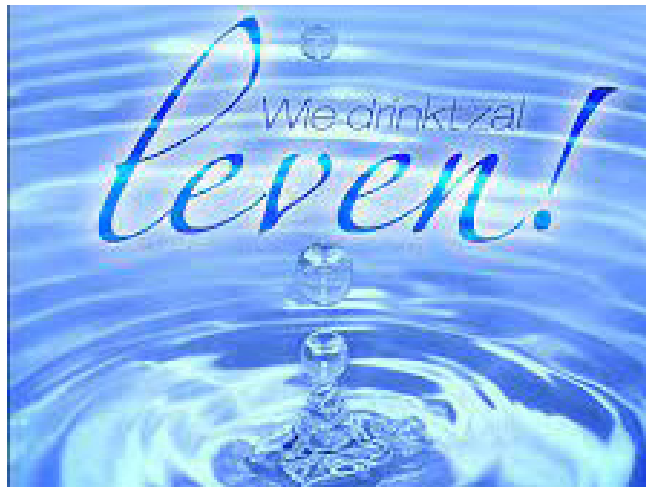
Overweging door pater Esteban Kross:

Water is een van de meest essentiële elementen voor de mens en voor geheel de natuur. Daarom is water ook een van de meest belangrijke symbolen van de leven-gevende, zuiverende en scheppende kracht van de Heilige Geest. In heel de heilsgeschiedenis in de Heilige Schrift, verwijst God met het symbool van water naar de verlossing en naar Zijn barmhartige liefde voor alles wat Hij, door de kracht van Zijn Geest, heeft voortgebracht. Bijvoorbeeld in het Oude Testament vinden we al in de allereerste regels van de Bijbel dat symbool van water. Het wordt in verband gebracht met de scheppende kracht van Gods Geest: het boek Genesis zegt dat "de Geest van God zweefde over de wateren" en bracht zo het leven voort (Gen 1, 2).

Vervolgens vertelt het boek Genesis ons over het water van de zondvloed (Gen 6, 5 – 9, 17). In dit verhaal zie je wat we in geheel de Bijbel vaker zullen zien, namelijk dat water als bijbels symbool zich tussen twee betekenisvelden beweegt. Water kan symbool staan voor leven, vruchtbaarheid en reiniging, maar water kan ook symbool worden voor de krachten van vernietiging, verdrinking en dood. Dit zie je heel duidelijk al in het verhaal van de zondvloed. Aan de ene kant is in dit oerverhaal het water symbool van Gods oordeel en straf, wanneer het water van de zondvloed een einde maakt aan een tot grote zonde vervallen mensengeschiedenis. Maar daarna wordt het water de bron van een nieuw begin en van nieuw leven. Dan wordt het water ook een voorafbeelding van het water van het doopsel. En de ark waarin Noach en zijn gezin gered worden, wordt dan een voorafbeelding van Christus die de vernietigende en bedreigende machten der duisternis heeft overwonnen. Door het water van het doopsel maakt Christus ons één met Hem en worden wij één met Zijn verlossende dood en verrijzenis. In dit verhaal van de zondvloed en de ark is water dus symbool zowel van oordeel als van nieuwe leven, en hier ontmoeten we een eerste verborgen verwijzing naar de H.Drieëenheid: de Vader die spreekt en handelt, de Zoon is verborgen in de symboliek van de reddende ark en de Heilige Geest is aanwezig zowel in de duif met het olijfblaadje alsook in het symbool van het water. Het boek Exodus bouwt voort op dat centrale symbool van water. Wanneer Mozes met zijn staf op het water van de rivier de Nijl slaat, wordt het water rood als bloed en brengt dood en verderf in een van de tien plagen die de farao moeten overtuigen om de Hebreeuwse slaven te laten gaan. Wanneer Mozes die staf uitstrekt over de Rode Zee, brengt het water van de Rode Zee voor de Israëlieten vrijheid en een nieuwe toekomst en het verbond met God op de berg Horeb, terwijl datzelfde water van de Rode Zee dood en vernietiging brengt voor de troepen van de farao. In beide verhalen verwijst de staf naar de kracht van de Heilige Geest.

Ook in het verhaal van het Oudtestamentische boek Jona wordt het water van de zee voor Jona, die van Gods roeping weg wilt vluchten, eerst woest en onstuimig, en dreigt met de dood. Jona wordt overboord gegooid wanneer de andere mannen in de boot ervan overtuigd zijn dat Jona de oorzaak is van de dodelijke dreiging van het woeste water. Maar ook te midden van de dreiging die uitgaat van het water, is God reddend nabij. Hij laat Jona opslokken door een grote vis en "drie dagen en drie nachten" zat Jona in de buik van de vis, en wordt zo een voorafbeelding van Christus die op de derde dag zal verrijzen uit de dood. Dan geeft de bijbelse schrijver ons een schitterende

psalm, die hij op de lippen van Jona legt en waarin die symboliek van het water heel pakkend tot ons spreekt: "In mijn nood roep ik Jahweh aan en Hij antwoordt mij. Uit het rijk van de dood schreeuw ik om hulp -U hoort mijn stem! U slingerde mij de diepte in, naar het hart van de zee. Door kolkend water ben ik omgeven, zwaar slaan Uw golven over mij heen...Het water stijgt tot aan mijn lippen, muren van water storten op mij neer.. Maar U trekt mij levend uit de dood omhoog, O Jahweh, mijn God! Zij die armzalige afgoden vereren, verlaten u, trouwe God. Maar ik zal mijn stem in dank verheffen en U offers brengen; mijn geloften los ik in. Het is Jahweh die redt!" (Jona 2: 3-10).

Tenslotte noem ik ook het verhaal dat in de eerste lezing genoemd wordt. Na de uittocht uit Egypte, krijgen de Israëlieten in de woestijn te kampen met hevige dorst. Onder die verschrikkelijke omstandigheden was het hun moeilijk geworden om de dankbaarheid vast te houden over de redding door het water van de Rode Zee. In paniek en wrok begonnen zij tot Mozes te morren, tot het punt dat sommigen hem wilden stenigen. Hoewel deze woede ook gericht is tegen God die Mozes leidt, blijft God barmhartig en vol begrip voor de onvolmaakte mens. Hij zegt aan Mozes: "Neem in uw hand de staf waarmee ge de Nijl geslagen hebt en begeef u op weg". Die staf moet bij de Israëlieten de herinnering oproepen aan dat machtige moment toen God het water van de rivier de Nijl rood als bloed had doen worden, waardoor het water niet langer levengevend was, maar de vissen erin stierven. Met deze staf, die voor de farao beproeving en ontzetting had gebracht, doet God Mozes nu slaan op een rots bij de heilige berg Horeb, en er begint uit de rots een bron van helder, goed water te stromen. Dit water lest de brandende dorst van de Israëlieten. Maar gaandeweg zullen ze ook de diepere boodschap van dit gebeuren gaan begrijpen. Wij moeten bij God het water van Zijn heilige Geest zoeken, en bij Hem onze diepere dorst lessen naar een zinvol leven, de dorst naar geborgenheid en van betekenis zijn, de dorst naar het bestaan te mogen ervaren als kostbaar en voldoening schenkend. Daarom sprak de psalmist van psalm 94, die wij als antwoord op de eerste lezing hoorden: "Luistert heden dan naar Zijn stem, weest niet halsstarrig als eens in Meriba, waar Uw vaderen Mij wilden tarten, ofschoon zij Mijn daden hadden gezien".

In de evangelielezing werkt Jezus dat symbool verder uit van het water als metafoor voor de Heilige Geest. Hij ziet bij de eeuwenoude put van Jakob deze Samaritaanse vrouw aankomen, die op het heetst van de dag water komt putten. Zij vermijdt het gezelschap van de vele andere vrouwen die in de koelte van de vroege ochtend of de late middag water komen putten. Zij is door haar levensstijl en door het nu wonen met een man die niet haar echtgenoot is, een geïsoleerd mens geworden. Jezus kent haar dorst naar waardigheid

en naar God, haar dorst naar een beter leven en naar liefde. Hoewel in Zijn tijd mannen niet in het openbaar mochten staan praten met vrouwen die niet hun echtgenote of hun nabije familieleden waren, knoopt Jezus toch een gesprek met haar aan. Hij heeft het eerst over water als dat essentiële element in het leven van iedere dag, maar leidt het gesprek al gauw naar het diepere. Hij spreekt over levend water dat Hij zal geven en elk die waarlijk van dat levend water drinkt, zal geen dorst meer krijgen. De evangelist Johannes schrijft dan iets verderop, in 7: 37-39: "Op de laatste dag, het hoogtepunt van het Loofhuttenfeest, stond Jezus in de tempel, en Hij zei: "Laat wie dorst heeft bij Mij komen en drinken! Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in Mij gelooft", zo zegt de Schrift. Hiermee doelde Hij op de Geest, die zij die in Hem geloofden zouden ontvangen. De Geest was er namelijk nog niet, want Jezus was nog niet tot Gods majesteit verheven".

Wanneer Jezus door lijden en kruisdood is gegaan, en 'tot Gods majesteit verheven', zal het water van het doopsel de bijzondere bron worden waarin de gelovige mens als eerste de gave ontvangt van de Heilige Geest. Voor de Samaritaanse vrouw betekent de kracht van de Geest in haar binnenste: een nieuw begin. Zij ervaart een nieuwe vreugde, voelt zich door God aanvaard en durft nu aan haar stadsgenoten zelfs te verwijzen naar haar moeilijke verleden, want haar diepste dorst naar geborgenheid en opnieuw te mogen beginnen en erbij te mogen horen, wordt nu steeds meer in haar hart gelest. Deze ervaringen die allemaal voortgekomen zijn uit die diepgaande ontmoeting met Jezus, doen haar uitroepen: "Hij heeft mij alles verteld wat ik gedaan heb". Zij is een missionaire leerling van Jezus geworden, die met andere deelt wat Hij in haar leven betekent. In haar werkt nu de kracht maar ook de wijsheid van de Heilige Geest. Zij inspireert zo ook vele andere Samaritaanse stadgenoten tot geloof in Jezus.

De veertigdagentijd is de liturgische tijd waarin wij ons voorbereiden op de hernieuwing van ons doopsel met Pasen. Wij doen dat met de gebruiken van vasten, meer tijd voor gebed, aalmoezen, het sacrament van de biecht, de overwegingen van de kruisweg, en de meditatie op het Woord. Sommigen zullen in de Paasnacht gedoopt worden en voor alle anderen, de meesten van ons, is Pasen het moment van de feestelijk hernieuwing van onze doopgeloften en van rijkelijk besprenkeld worden door het pas gewijde water. Pasen is het feest van het verkwikkende water van Jezus' verrijzenis en van Zijn liefde voor ons. Pasen is het feest van het levende water van de Geest dat Jezus ons als eerste gave van Pasen geeft en dat in ons als een waterbron opborrelt. Zo maakt de Geest ons moedig, vergevend, geduldig en vredig. Zo troost de Geest ons in tijden van verdriet, beproeving of tegenslag. Zo lest de Geest onze dorst naar God, onze dorst naar het eeuwige, naar het zuivere en het reine. De Geest die ons eenmaal gegeven is in het water van het doopsel, verlaat ons nooit, maar wacht op onze actieve keuze om werkelijk leerlingen te zijn van Jezus, mensen die niet afwachten op wat God voor hen kan betekenen, maar steeds vaker vragen: "Wat kan ik voor U betekenen, Heer? Laat het water van Uw genade mij reinigen van vroegere zonden. Laat het water van Uw Geest mijn tong vredig doen zijn en niet haatdragend, en mijn handen creatief en solidair met de minder bedeelden. Laat de wateren van mijn doopsel, hoeveel jaren ook geleden, mij leren hoe U te dienen. Maak mij, door het water van Uw Geest, tot een instrument van vrede. Amen".

P.K. KINDEREN ST ANTONIUS BEZOEKEN KERKELIJK MUSEUM EN KATHEDRALE BASILIEK

Ha, een bezoek aan het kerkelijk museum van het Bisdom Paramaribo, daar keken de kinderen naar uit. Weken van voorbereiding ging eraan vooraf: bellen en appen met mevrouw Hedy Vrede, de leidinggevende van het museum, communiceren met de ouders van de kinderen die parochiecatechese volgen en met de catechese leiders.

De gebeurtenissen in Paramaribo rond de protestactie van ontevreden Surinamers hadden bijna roet in het eten gegooit. Angst en onzekerheid van onze kant hadden weer gezorgd voor over en weer geapp. Uiteindelijk is besloten: doorgaan! Niemand kan ons tegenhouden. Zoals mevrouw Vrede zegt: “Ik laat mijn leven niet beïnvloeden door de situatie, maar ik blijf het nieuws wel volgen.” Zo gezegd, zo gedaan.

Om precies 9:00 uur stonden de 18 kinderen van de St Antoniuskerk te Lelydorp voor het museum, waar mevrouw Vrede de groep opwachtte. Vanwege de kleine ruimte werden er 2 groepen gevormd. Ook de 7 begeleiders mochten zich aansluiten bij de 2 groepen. Daar stonden we dan in de Wilhelmus de Bekker zaal. We keken onze ogen uit, zoveel prachtige voorwerpen uit het verleden die werden gebruikt bij de diensten in de

kerk. Daarom ook de naam van de tentoonstelling: “Rondom het altaar.” Cibories, kelken monstranzen in verschillende afmetingen en uitvoeringen. Er was een altaar waarop fraai versierde voorwerpen lagen en een altaar met daarop de voorwerpen in een strakke uitvoering. De leidster vertelde verder over de andere bezienswaardigheden als de paaskaars, het wierookvat, de soorten boeken, de lithurgische kleuren en de bisschopsstoel van bisschop van Roosmalen, die meer dan 100 jaar oud is. Wat erg opviel was de interactie tussen de leidster en de kinderen. Er waren namelijk 4 misdinaars en misdinettes in de groep die hun kennis over bepaalde voorwerpen konden vertellen. Ook de portretten van de vorige bisschoppen werden besproken. Na ruim een uur kwam de tweede groep aan de beurt. Terwijl op deze groep werd gewacht, kon de eerste groep genieten van de heerlijke barra's en loempia's die door enkele ouders zijn gedoneerd. De bus was gratis ter beschikking gesteld door één van de ouders.

Van het museum vervolgden we onze tocht naar de kathedrale basiliek van St Petrus en Paulus. Dit monumentaal gebouw behoort met de St George's Cathedral in Georgetown tot de grootste houten kerken van Zuid-Amerika

en is gebouwd tussen 1883 en 1887.

In 1958 werd de kerk een kathedraal en op 6 april 2014 werd deze verheven tot basilica minor, door Nuntius Girasoli. Aan het 'conopeum', dat op het priesterkoor staat, kun je zien dat de kerk de status heeft van basiliek. Een conopeum of parasol is een half dichtgeslagen zonnenscherm, het is het tweede symbool dat wordt geschonken aan een basilica minor. Het wordt tijdens processies meedragen. Na wat info over deze mooie kerk werden de kinderen rondgeleid en konden ze bepaalde voorwerpen herkennen die ze in het museum hadden gezien, waaronder het tabernakel, dat te herkennen is aan het Godslampje. Interessant waren verder de doopvont en de graftombe van Peerke Donders. Belangrijke info over deze pater uit Tilburg kregen de jeugdigen al van mevrouw Vrede. Tijdens onze rondleiding ontmoeten we mevrouw Mercurius, die haar catechese groep van volwassenen ook een rondleiding gaf. Als extraatje mocht de groep uit Lelydorp samen met de volwassenen interessante weetjes horen over de heiligen Cecilia en Elisabeth en over de patroonheiligen van de kathedraal, Petrus en Paulus.

Onze dag die begon als een mistroostige, regenachtige dag is geëindigd in een kleurrijke en leerrijke zaterdag. Een reactie van een moeder die meeging: “Mijn zoon was niet uitgesproken over de dag, hij vertelde alles wat hij gezien had aan opa”. Zo kregen de begeleiders dan ook een tevreden gevoel, omdat de trip naar het museum heeft gezorgd voor meer kennis en ervaring bij de kinderen.

Dank aan mevrouw Vrede die haar vrije dag heeft opgeofferd om de communicantjes en vormelingen een leuke dag te bezorgen. Ook mevrouw Mercurius die voor extra informatie zorgde, danken wij. Moge dit verslag een inspiratie zijn voor anderen en vooral om jeugdigen te interesseren voor de schatten van het museum.

Zr Irene Alisoewito Catechese begeleider

De man zonder backbone...

De Veertigdagentijd, van stilstaan bij het offer dat de Messias bracht toen Hij valselijk werd beschuldigd van godslastering, wat ze nooit hebben kunnen bewijzen. Onschuldig veroordeeld door een 'rechter' die bang was een fout oordeel te hebben uitgesproken en daarom z'n handen in onschuld waste. Die de ruggengraat miste om de man waarvan hij wist dat die onschuldig was vrij te spreken. De Man die drie jaar lang Zijn land had doorkruist en honderden had genezen van doofheid en blindheid en verlamming en melaatsheid en zelfs doden het leven had teruggegeven. Die goedheid en barmhartigheid en naastenliefde predikte, die Man had hij, Pontius Pilatus, exponent en vertegenwoordiger van de keizer van Rome, ter dood veroordeeld, onterecht ter dood veroordeeld.

Jezus wist door welk onmetelijk diep dal hij zou moeten gaan. Een dal met helse pijnen, fysieke en mentale martelingen. Ook de geest van de Mensenzoon was op 't eind de wanhoop nabij, toen Hij luidkeels riep: 'Eli, eli, lama sabachtani!' Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten! Zó vreselijk eenzaam kon ook de Mensenzoon zich voelen! Niet alleen door de mensen verlaten, al die

duizenden die Hij drie jaar lang om zich heen had gehad, en zelfs door Zijn eigen mannen, maar ook nog verlaten door de Vader wiens Wil Hij bezig was te volbrengen, of zo voelde het aan. Door God en mens verlaten, dodelijk eenzaam en in de steek

gelaten. Geen dal kan dieper zijn en zo onmenselijk pijn doen.

Om het schril contrast aan te geven tussen een bangerik zonder ruggengraat, bang z'n baan te verliezen, en de Messias, onze Gezalfde die wist wat Hem te wachten stond, maar er niet voor vluchtte. Jezus had een ijzeren ruggengraat. Pilatus, de man van de aarde en het aardse en Jezus de Rabbi die bereid was een offer te brengen dat alleen bovenmenselijke, Goddelijke liefde kan volbrengen. En ook zonder aarzelen heeft volbracht. Maar de dood was geen punt, maar een komma. Wat na de dood zou volgen was voor ons het teken van triomf en overwinning van een goddelijke Gezalfde die ons zou laten delen in die overwinning, in die triomf over de dood. Geen angst meer te sterven, maar erfgenaam te zijn in het Rijk dat voor ons is klaargemaakt door een liefhebbende Messias en Gezalfde. Dat is het superfeest waar we nu naar toe leven. Een feest van blijdschap en triomf geschapen door een Leider en Leraar met hoofdletter L die niet ophield en niet ophoudt ons lief te hebben!

Henri Bettencourt

...”DE BRONZEN SLANG”...

In het Oude Testament komen wij verhalen tegen die een nauw verband hebben met het Nieuwe Testament. De vorige week vertelde ik dat het Offer van Isaak een voorafbeelding was van het Offer van Jezus. U kreeg het advies om te lezen in Gen. 22/1-15. Vandaag krijgt U het advies om eens het boek Numeri open te slaan en te lezen hoofdstuk 21, de verzen 4-10. Eerst vat ik deze verzen samen, zodat U weet waarover het gaat. Boven deze verzen staat als titel: DE BRONZEN SLANG.

...”Van de berg Hor trok het volk in de richting van de Rietzee, de Rode Zee, want het volk wilde om Edom heen trekken.. Maar onderweg werd het volk ongeduldig. Het keerde zich tegen God en Mozes: ...”Hebt U ons uit Egypte laten vertrekken om hier te sterven in de

woestijn? Er is geen brood... er is geen water... Er is niets om te eten en te drinken, en dat Manna, dat minderwaardig eten, begint ons tegen te staan. (Het volk moppert, maar ze waren wel vergeten dat Jahwe het volk water uit de rots te drinken had gegeven en het manna uit de Hemel had laten neerdalen, dat hen begon tegen te staan. Altijd hetzelfde!) Toen zond Jahwe giftige slangen op het volk af. Deze beten de Israëlieten en velen vonden de dood. Nu kwam het volk naar Mozes en zei: “Wij hebben gezondigd want wij hebben ons tegen Jahwe en tegen U gekeerd. Bid Jahwe dat Hij die slangen van ons wegneemt!” Toen bad Mozes voor het volk en Jahwe zei tot hem: “Maak zo’n giftige slang en zet die boven op een paal. Iedereen die gebeten is en opziet naar de slang boven op de paal, zal in leven

blijven!” Mozes maakte een bronzen slang en zette die op een paal zichtbaar voor eenieder! Ieder die door een slang was gebeten en zijn ogen ophief naar de slang boven op die paal, bleef in leven...” Tot zover het verhaal zoals opgetekend in Numeri 21/4-10.

Het is prachtig hoe in dit eenvoudig verhaal de mensen een verband leggen tussen het een en het ander: Wij zijn opstandig geweest en nu besluit Jahwe om ons te straffen met die giftige slangen. Dus we gaan weer naar Mozes om voor ons bij Jahwe te bidden om die slangen weg te halen. Maar dan zegt Jahwe: Die slangen weghalen, dat doe ik niet. Maar als er iemand gebeten wordt door zo’n slang, dan moet hij maar opkijken naar de bronzen slang die Mozes voor U zal oprichten boven op een paal, midden in de woestijn en zichtbaar voor iedereen, en men zal blijven leven. Het mooie van dit verhaal is, dat Yahweh God als mens wordt voorgesteld met menselijke reacties, zoals wij ook zouden reageren! Deze paal verwijst naar de paal die stond op Golgotha. Degene die veroordeeld was om te sterven op het kruis, droeg zelf de horizontale dwarsbalk van het kruis. De verticale balk stond al in de grond op de plaats van de veroordeling. Zo heeft Jezus waarschijnlijk –bijna zeker- de horizontale dwarsbalk gedragen door de straten van Jeruzalem, op de nu zogeheten “Via Dolorosa” in Jeruzalem.

Wij gaan nu naar het Evangelie van Johannes, 3/1-14. Iemand onder de Farizeeën, Nicodemus geheten, was een vooraanstaande Jood, lid van het Sanhedrin. Hij behoorde tot de drie leden van het Sanhedrin die geloofden in de Goddelijke zending van Jezus: deze drie waren Nicodemus, Gamaliël en Jozef van Arimathea. Deze laatste bood zelfs zijn graf aan, aan de nabestaanden van de overleden Rabbi Jezus, omdat het grote Paasfeest dichtbij was. Het was al na vier uur en er mochten geen lijken hangen aan een kruis op de Sabbath. Het was zelfs een grote Sabbath. Zelfs de Romeinen respecteerden deze wet van de Joden.

Nicodemus kwam in de nacht bij Jezus: Johannes vermeldt uitdrukkelijk dat het nacht was... Wilde Nicodemus niet gezien worden door de anderen dat hij ’s nachts bij Jezus op bezoek gaat??? Of wilde Johannes zeggen dat het nacht was, dat Nicodemus de zaken helemaal niet begreep en zijn licht kwam opsteken bij Jezus. In ieder geval in dit gesprek zegt Jezus tegen Nicodemus: Nooit is er iemand naar de Hemel opgeklommen, tenzij Hij die uit de Hemel is neergedaald, de MENSENZOON. En deze MENSENZOON moet omhoog geheven worden, zoals Mozes eens de slang omhoog hief in de woestijn, opdat eenieder die gelooft in Hem, de MENSENZOON, Eeuwig Leven zal hebben.

Zoals de Joden in de woestijn, na gebeten te zijn door een giftige slang, vol geloof op moesten kijken naar de slang bovenop de paal om te blijven leven, zo zal ook eenieder die vol geloof opkijkt naar onze Heiland op het kruis op Golgotha, het Eeuwig Leven hebben. In zoverre is dit verhaal van de BRONZEN SLANG een voorafbeelding van Christus op het Kruis! Over dit gebeuren heb ik ooit eens een liedje geschreven. Het staat (nog) niet in onze Jubilate.

...BUURVROUW EN JOOSJE...

J. Hallo Buurvrouw, fa fu yu?
B. Mi de, baya. Tante Melie kan niet komen. Ze kan met haar rollator niet over het trottoir! Op de hoek van de Tourtonnelaan en Henck Arronstraat zit een groot gat op het trottoir zonder tegels. Openbaar Groen heeft daar lang geleden een boompje geplant en al die tegels zijn allemaal ineens verdwenen, toen het nacht was. En... het boompje is ook weg!
J. En verder, waar er wel tegels liggen staan er auto’s!
B. Joosje, die mensen van ons denken niet na, ze vergeten de oudjes die moeilijk ter been zijn.
J. So a de!
B. Ay Baya, Joosje, mi no sribi kwet’ kweti na neti.
J.= Wat is gebeurd, buurvrouw?
B.= Vannacht een zwerm muskieten die kwamen kletsen aan mijn oren. 2 uur vanmorgen. Mi luku mi oloisi 02.00 uur.
J.= Als het maar geen muskieten waren uit Egypte?
B.= Fa y’e bedoel... Egypte?
J.= Ja die muskieten komen uit Egypte.
B.= Zo ver weg... San den kon suku dyaso?
J.= Kenneth, je weet wel de zoon van mijn overbuurman, zijn vrouw haar zwageres, wel, die Kenneth zit op die school van de Kom en die weet dat allemaal, zegt: “Den tyar’ dengue kon!” Als ik het niet weet dan zoek ik het op op mijn W.C., zegt hij.
B.= Je bedoelt die computer, dat noemen ze P.C.
J.= Ja, dat ding. Ik hoor nu op de radio dat wij moeten zorgen dat we ons erf goed schoon moeten maken... Geen banden.... Of water....
B.= Joosje, jouw erf, mijn erf.. is dat schoon of niet? Geen autoband, of een krabasi of blikje bier... met water er in. Geen muskieten... Neks van dat.
J.= Dat is waar, buurvrouw ons erf is schoon waar andere mensen rommel hebben, hebben wij bloemen of groente geplant. Ik heb vanmorgen nog drie boulangers geplukt. Op de markt zou ik 55 SRD –of meer- hebben moeten betalen!
B.= De groente is duur op de markt. Beter kun je zelf gaan planten
J.= Yu musu prani k’saba.... Bifo a sa gro... *
B.= So a de , Joosje!
J.= Heb je ook gezien dat ze in de Wagenwegstraat de prachtige, statige Mahoniebomen hebben verminkt? Kenneth had Openbaar Groen gebeld en gevraagd dat ze den ‘bus-nanasi’ en ‘fowru-doti’, allemaal

parasieten die de bomen uitzuigen, moesten weghalen. Dan zouden ze weer mooi en gezond worden!
B.= San den s’ma piki?
J.=Meneer werkt U bij Openbaar groen. Het heeft onze aandacht. ‘Efu obia no fu yu... no spiti na en!!! **
B.= San dati... als burger mag men toch met voorstellen komen? Tangi fu bun, na kodja!
J.= Wel, buurvrouw, a sondey di p’sa de was de Wagenwegstraat afgesloten. Iedereen dacht ze gaan die mooie bomen redden voor de toekomst en ala fowru-doti nanga bus-nanasi eruit halen... Nee hoor! Ze hebben alle bomen van mooie grote stammen ontdaan met een grote kettingzaag! Alle parasieten zitten nog steeds in de bomen. De inwoners van Paramaribo moesten ook eens naar boven kijken, dan kunnen ze het zelf zien. Mahoniehout is duur. En “men” zegt dat de stammen, toen ze nog aan de bomen vast zaten, al verkocht waren! Zo gaat dat in ons land met ons gemeenschappelijk bezit!
B.= Die bomen zijn nog uit de koloniale tijd en al eeuwen oud. Ze kunnen nog best twee eeuwen mee, als ze maar goed onderhouden worden. Maar wij inwoners van de hoofdstad wij bemoeien niet zo met die dingen. Jammer! We zouden massaal moeten bellen naar Openbaar groen om te protesteren. “RED ONZE HISTORISCHE BOMEN... HAAL DE PARASIETEN ERUIT!” Kenneth heeft mij het telefoon nummer gegeven. Wil je het opschrijven? Heb je papier en pen..... hier is het: 4 3 9 9 9 1 ...OPENBAAR GROEN en vragen naar de Directeur!
J.= Ik vraag me af of er wel deskundigen zijn op Openbaar Groen die iets afweten hoe bomen te onderhouden. Er moet wat gebeuren. Wij, inwoners van de hoofdstad, moeten meer opkomen voor de schoonheid van onze stad!
B.= Dat is zo Joosje. Die bomen zijn ook van ons en wij willen ervan genieten.
J.= So a de!!! Ik ga in ieder geval bellen!
B.= Joosje, ik moet gaan, want die twee kinderen van Gracia komen eten toch, elke Woensdag. Ik ga B.B.met R maken, maar ik moet het ijs van de kip nog laten smelten! Te tra lesi baka...

**** Wat je zelf geplant hebt... kun je gratis oogsten!!!**
**** Bemoei je met je eigen zaken!**

M. Noordermeer.